

Nordens Dronning og Den Jyske Høg

- en fortælling om krig og kærlighed

Skrevet af

Brian Wind-Hansen

"Nordens Dronning og Den Jyske Høg"
- en fortælling om krig og kærlighed

SCENEØVERSIGT

(med årstal for hvornår handlingen udspiller sig. Stykket begynder i 1353 og slutter i 1412, og springer i tid mellem de fleste scener)

1. BEGYNDELSEN (1353)
2. MARGRETE VALDEMARSDATTER (1359)
3. MAGNUS HØG (1363)
4. BRYLLUPPET (1363)
5. OVERDRAGELSEN (1367)
6. AKERSHUS (1369)
7. SANDHEDEN (1370)
8. SLAGET OM ØRUM (1371)
9. GENFORENINGEN (1374)
10. KONG HAAKON (1380)
11. OLUF (1387)
12. NORDENS DRONNING (1387)
13. SLAGET VED FALKÖPING (1389)
14. DEN MANGLENDE KAMP (1397)
15. LØFTET (1405)
16. SLUTNINGEN (1412)

"Nordens Dronning og Den Jyske Høg"
- en fortælling om krig og kærlighed

MEDVIRKENDE

FORTÆLLER: *fortæller-replikkerne kan fordeles som man ønsker, og til så mange som man ønsker, og således er det valgfrit hvor mange fortællere man bruger.*

MARGRETE: *spilles af 3 forskellige igennem stykket (barn, ung og voksen) efterhånden som hun bliver ældre – spillerskiftene sker efter scene 4 og 9, og man vil også kunne hjælpe på illusionen om aldring med makeup og kostume, og det bliver nok mest relevant for den voksne Margrete*

MARGRETE BARN: 6-10 år (scene 2 og 4)

MARGRETE UNG: 14-21 år (scene 5, 6, 7, og 9)

MARGRETE VOKSEN: 27-59 år (scene 10, 11, 12, 13,15 og 16)

MAGNUS HØG: *spilles af 3 forskellige igennem stykket (barn, ung og voksen) efterhånden som han bliver ældre – spillerskiftene sker efter scene 4 og 9, og man vil også kunne hjælpe på illusionen om aldring med makeup og kostume, og det bliver nok mest relevant for den voksne Magnus*

MAGNUS BARN: 10 år (scene 3)

MAGNUS UNG: 14-21 år (scene 5, 6, 7, 8, og 9)

MAGNUS VOKSEN: 27-59 år (scene 10, 11, 12,14,15 og 16)

BO HØG (25-40): *gift med Sophie Frost, far til Magnus Høg og storebror til Røde, og spilles af 2 forskellige idet vi ser ham blive gammel – spillerskiftet sker efter scene 13*

BO GAMMEL: 60-70 år (scene 14)

SOPHIE FROST (25-40): *gift med Bo Høg og mor til Magnus Høg, spilles af den samme person*

FØDSELSKONEN (50-60 år) *hjælper under fødslen*

VENINDE 1 (20-30 år): *veninde til Sophie Frost*

VENINDE 2: (20-30 år): *veninde til Sophie Frost*

SLÆGTNING: (40-50 år): *Slægtning til Sophie Frost*

RØDE: (20-35 år): *lillebror til Bo Høg, spilles af den samme person, selvom han bliver ældre*

LANDSBYENS BØRN: *en gruppe af børn, drenge og piger*

BLINDEBUKKEN (6-12 år): *en af landsbyens børn*

BOTHILDE (50-60): *Margretes barnepige, spilles af den samme person*

HOFPIGERNE: *en gruppe unge piger*

DRONNING HELVIG (43): *gift med Valdemar Atterdag og Margretes mor.*

VALDEMAR ATTERDAG (47): *konge af Danmark, gift med Helvig og Margretes far.*

INGEGERD (16-25): *datter af Merete Ulvsdatter og fostersøster til Margrete, spilles af den samme selvom hun bliver ældre undervejs*

MAGNUS MODSTANDER (30-40)

HAAKON (39): *gift med Margrete.*

OLUF (17): *Margrete og Haakons søn.*

ALBRECHT (30-40)

FANGEVOGTERE: *en eller flere*

ERIK AF POMMERN (23)

1. BEGYNDELSEN

FORTÆLLER

Lad os sammen rejse tilbage i tiden, til en helt særlig egn i det nordvestlige Jylland.

FORTÆLLER

Thy. Og her, i det sjælfulte landskab, står Ørum Slot.

FORTÆLLER

Et firfløjet anlæg af teglbelagte bindingsværkshuse.

FORTÆLLER

Hævet over landskabet, og omringet af en dyb, græsklædt voldgrav.

FORTÆLLER

Beskyttet af en palisade af tilspidsede træstolper.

FORTÆLLER

Slottets ene tårn knejser sig over de andre bygninger.

FORTÆLLER

Og fra tårnets top ser man ud over de bugtende enge, den vindkrusede sø, og længere ude, det brølende Vesterhav.

FORTÆLLER

Her driver tunge skyer ind over landet, her hører man hæse fugleskrig og smager havets salt.

FORTÆLLER

Det er marts måned, foråret kæmper mod vinteren, og året er 1353.

FORTÆLLER

Og det er her vores fortælling begynder.

"Nordens Dronning og Den Jyske Høg"
- en fortælling om krig og kærlighed

1353. Et sovekammer på Ørum Slot. SOPHIE FROST (25-40) skriger. Hun har veer, og med jævne mellemrum skriger hun af smerte. Ved hendes side står FØDSELSKONEN (50-60), og tre andre kvinder: VENINDE 1 (20-30) og VENINDE 2 (20-30) og SLÆGTNINGEN (40-50), og de spiser kage og drikker øl. SOPHIE skriger igen:

FØDSELSKONEN

Nu er der ikke langt igen, Fru Frost.

VENINDE 1

Det er en pragtfuld kage du har bagt, Sophie, det må jeg sige. Du har overgået dig selv.

SLÆGTNINGEN

Du bager ligesom din moder; med sikker hånd, må hun hvile i fred.

VENINDE 2

Er du sikker på, at du ikke skal have et stykke, Sophie?

SOPHIE FROST skriger igen.

VENINDE 1

Puha, jeg misunder dig ikke, min kære.

SLÆGTNINGEN

Det skal nok snart blive din tur.

VENINDE 1

Måske lyder det i virkeligheden også bare værre end det er.

SOPHIE FROST skriger igen.

FØDSELSKONEN

Husk at trække vejret; ind, ud, ind, ud...!

"Nordens Dronning og Den Jyske Høg"
- en fortælling om krig og kærlighed

VENINDE 2

Tag min hånd, Sophie, og tænk på noget rart.

SOPHIE tager fat i VENINDE 2 hånd, og snart skriger hun igen, og hun klemmer om venindens hånd, og så hårdt at også veninden skriger af smerte.

FØDSELSKONEN

Vi nærmer os! Nu er det snart over, Fru Frost!

VENINDE 1

Ih, hvor er det altså spændende!

Samtidig i det tilstødende kammer: BO HØG (25-40) vandrer rastløst frem og tilbage, imens hans lillebror, LAGE RØDE, kaldet RØDE (20-35) sidder afslappet på en stol, og følger BO med øjnene.

BO HØG

Hvorfor skal det også tage så lang tid?!

RØDE

Kan du huske dengang far tog os i at drikke af hans fine øl?

BO HØG

Du mener vel, hvor *du* drak af hans fine øl.

RØDE

Du drak også af det, og det ved du godt, Bo.

BO HØG

Det var én tår! Én! Og det ved du også godt, Røde!

RØDE

Ja, ja, du er den ældste og den klogeste, og du har altid ret, storebror.

"Nordens Dronning og Den Jyske Høg"
- en fortælling om krig og kærlighed

BO HØG

Spar mig, og hvorfor taler vi om det her? Synes du ikke, der er vigtigere ting at tænke på.

RØDE

Sådan som du traver frem og tilbage lige nu. Det minder mig om dengang, da vi ventede på at far skulle afsige sin dom over os. Hvorfor er du så bekymret?

BO HØG

Vi skulle ikke have gjort det, Røde.

RØDE

Gjort hvad? Drukket af den fine øl?

BO HØG

Nej, du ved hvad jeg mener; gårdene!

RØDE

Vi tog lidt kvæg og lidt korn, vor herre bevares, bispen og alle hans gejstlige hunde overlever nok.

BO HØG

Det var mænd af kirken, og jeg går ud fra, at du har hørt om den sygdom der har ramt vores land. Og du har vel også hørt hvad de kalder den nu? Den Sorte Død. Det kalder de den. De siger, at det er Guds straf over menneskene. Jeg tror efterhånden de har ret.

RØDE

Det er noget overtroisk vrøvl.

BO HØG

Og ved du hvad de også kalder den, Røde? Børnedøden. Og du kan vel gætte hvorfor.

RØDE tager fat i BO og tvinger ham ned på en stol.

"Nordens Dronning og Den Jyske Høg"
- en fortælling om krig og kærlighed

RØDE

Nu er du nødt til at slappe af, ellers er det dig der ender med at falde om. Tag så en dyb indånding. Sophie er i gode hænder. Apropos det. Hende den unge fra Vestervig derinde, kender du hendes *situation*?

BO HØG

Hun er højst halvt så gammel som dig, Røde.

RØDE

Og hvad så?

BO HØG

Du er uforbederlig.

RØDE

Sådan er det perfekte jo gerne.

FØDSELSKONEN kommer ind, og hun tørrer sved af panden. De kigger begge afventende på hende, ængstelige efter at høre resultatet.

FØDSELSKONEN

Tillykke, Hr. Høg. Det blev en dreng, Alle har det godt, og drengen er vasket. De kan gå ind til dem nu.

Skift scene til sovekammeret: SOPHIE holder barnet, svøbt i et klæde, i sin favn. Rundt om sengen står de andre. BO og RØDE kommer hen til sengen, og BO kysser SOPHIE på panden, og tager barnet op i sin favn.

BO HØG

Velkommen til Høg-familien, min dreng.

"Nordens Dronning og Den Jyske Høg"
- en fortælling om krig og kærlighed

RØDE

Og hvad skal knægten så hedde?

SOPHIE FROST

Magnus Høg.

FORTÆLLER

Samme dag, kun få timer senere.

FORTÆLLER

I den anden ende af det danske land, omkring 300 kilometer mod øst, på Søborg Slot.

FORTÆLLER

Da kom et andet liv til verden.

FORTÆLLER

Valdemar Atterdag og Dronning Helvigs yngste datter.

FORTÆLLER

Margrete.

FORTÆLLER

To nyfødte skæbner der med tiden skulle blive forbundet.

2. MARGRETE VALDEMARS DATTER

FORTÆLLER

Seks år senere.

FORTÆLLER

Ikke langt fra Søborg Slot, i en æblehave.

FORTÆLLER

Her summer insekterne i luften, og solstrålerne leger i trækronerne.

FORTÆLLER

Og her lyder der børnelatter.

1359. I en æblehave. MARGRETE (BARN) (6-10) leger blindbuk sammen med LANDSBYENS BØRN. Et af børnene står i midten af en cirkel af børn, med bind for øjnene og famler i blinde. Det lykkes BLINDEBUKKEN (6-12) at få fat i MARGRETE, som står i cirklen sammen med de andre.

BLINDEBUKKEN

Fik dig!

LANDSBYENS BØRN

Hvem er det?! Hvem er det?! Kan du gætte hvem det er?!

Der bliver stille og alle følger spændt med, som BLINDEBUKKEN omhyggeligt kører fingrene hen over MARGRETES ansigt, berører blidt hendes kinder, næse, øjne og mund, i forsøg på at gætte hvem det er.

BLINDEBUKKEN

Margrete?

"Nordens Dronning og Den Jyske Høg"
- en fortælling om krig og kærlighed

LANDSBYENS BØRN

Jubler begejstret - så er det din tur, Margrete! Margrete er blindbuk!

MARGRETE får bind for øjnene, og legen begynder igen, men de er dårligt begyndt før BOTHILDE (50-60) kommer ind:

BOTHILDE

Margrete! Margrete!

LANDSBYENS BØRN skynder sig væk, og de efterlader MARGRETE, der stadig står med bind for øjnene, og famler med hænderne.

MARGRETE (BARN)

Bothilde, er det dig?

BOTHILDE

Se nu hvor beskidt du er blevet, Margrete.

MARGRETE (BARN)

Ja, det er dig.

BOTHILDE

Tag så det bind af.

MARGRETE (BARN)

Tager bindet af, og rækker det til BOTHILDE. Jeg gættede det var dig, så nu skal du tage det på.

BOTHILDE

Ikke mere leg nu, Margrete. Kom så, kongen og dronningen har noget vigtigt at tale med dig om.

MARGRETE (BARN)

Skal jeg have skældud?

"Nordens Dronning og Den Jyske Høg"
- en fortælling om krig og kærlighed

BOTHILDE

Det er op til at dem at fortælle. Kom så med.

MARGRETE (BARN)

Ikke før du siger hvad det er! Løber hele tiden væk fra BOTHILDE

BOTHILDE

Margrete! Vi har ikke tid til det her! Kom så her!

MARGRETE (BARN)

Sig hvad det er!

BOTHILDE

Du bliver min død, pigebarn!

MARGRETE (BARN)

Sig det!

BOTHILDE

Okay, okay! Men hvis jeg siger det, så må du love ikke at sige noget til dine forældre!

MARGRETE (BARN)

Min mund er lukket med 7 segl, 9 nåle og 13 søm. Hvad er det så?

BOTHILDE

Du er blevet forlovet, Margrete.

MARGRETE (BARN)

Forlovet? Hvad betyder det?

BOTHILDE

Du er blevet forlovet til Kong Haakon 6. af Norge, og det betyder, at du skal giftes med ham.

MARGRETE (BARN)

Giftes?! Med en dreng?!

BOTHILDE

En konge, Margrete. Du bliver en rigtig dronning. Ligesom din mor.

MARGRETE (BARN)

Men jeg vil ikke giftes!

BOTHILDE

Det er ikke noget du bestemmer, lille skat, og desuden, går der nok mange år endnu, før du skal flytte ind hos ham.

MARGRETE (BARN)

Skal jeg også bo med ham?!

BOTHILDE

Jeg ved godt, det lyder skræmmende, men husk, du er Margrete Valdemarsdatter. Du har et løvehjerte ligesom din far, og et kvikt uglehoved som din mor. Og nogle gange må vi bare overgive os til skæbnen, og håbe på at den fører os sikkert frem. Kom så. Rækker hånden frem.

MARGRETE (BARN)

Tager BOTHILÆDE i hånden. Synes du virkelig, jeg har et løvehjerte og et uglehoved, Bothilde?

BOTHILDE

Det ved jeg du har, min skat. Og husk nu, når de fortæller dig det, så ved du ikke noget.

MARGRETE (BARN)

Bare rolig, jeg er god til at spille overrasket; Spiller: HVAD?! JEG ER SÅ OVERRASKET!

BOTHILDE

Ak, der er meget bøvl med dig, pigebarn.

3. MAGNUS HØG

1363. Græseng nær ved Ørum Slot. SOPHIE FROST og BO HØG sidder på jorden, og SOPHIE ligger med hovedet i BO's skød.

SOPHIE FROST

Du ser så bekymret ud, Bo.

BO HØG

Har jeg ikke også grund til det. Det er kun et spørgsmål om tid før kongen vil kræve kompensation for det mig og Røde gjorde. Vi gik imod ham, Sophie, og Valdemar er ikke en konge der glemmer.

SOPHIE FROST

I har jo fået jeres straf. Kirken satte jer i band. Desuden tror jeg, at kongen er optaget af vigtigere ting, og nu skal Margrete jo også giftes lige om lidt.

MAGNUS (BARN) (10) kommer løbende ind med to træsværd, og han giver det ene til BO.

MAGNUS (BARN)

Kæmp eller dø!

BO HØG

Ikke nu, Magnus.

MAGNUS (BARN)

Du er måske bange?

BO HØG

Bange?! Jeg skal give dig bange. Tager træsværdet, og rejser sig.

MAGNUS (BARN)

Til SOPHIE. Denne kamp er til ære for Dem, smukke dame.

"Nordens Dronning og Den Jyske Høg"
- en fortælling om krig og kærlighed

SOPHIE FROST

Spiller med på legen: Jamen dog, tak noble ridder. Jeg håber af hele mit hjerte, at De vinder.

BO HØG

Kom så, knægt. Vis mig, hvad du dur til.

De fægter. BO lader MAGNUS vinde, og drengen jubler.

MAGNUS (BARN)

Jeg vandt! Jeg bliver den bedste kriger landet nogensinde har set!

SOPHIE FROST

Tillykke, ærede ridder, De har vundet et kys – kysser MAGNUS på kinden.

MAGNUS (BARN)

En dag så vil jeg udkæmpe rigtige krige, og alle vil kende mit navn og frygte mig; Magnus Høg!

BO HØG

Magnus. Kom her.

MAGNUS sætter sig ved siden ad BO.

Jeg tror, det er på tide, at du hører om slaget på Gotland.

SOPHIE

Bo, han er kun ti år.

BO HØG

Han har brug for at høre det, Sophie.

MAGNUS (BARN)

Ja, mor, jeg vil gerne høre det.

"Nordens Dronning og Den Jyske Høg"
- en fortælling om krig og kærlighed

BO HØG

På Gotland ligger handelsbyen Visby. For to år siden, på en varm sommerdag, lidt ligesom i dag, da gik Valdemars mænd i land uden for Visbys mure. Valdemars mænd var trænede i kamp, og de var veludrustede, men hvad kæmpede de imod? Bønder. Simple mennesker, nogle stivbenede, pukkelryggede og andre halte, der kun kunne forsvare sig med kæppe og høtyve og rustne klinger. Og hvad gjorde byens købmænd efter at de svenske bønder var taget ud for at møde Valdemars mænd i kamp? De lukkede portene og ventede indtil det var overstået. Det var en ren massenedslagting. Én fik begge ben hugget af med ét hug. En fik hovedet knust af en stridskølle. En tredje fik en armbrøstbolt direkte igennem hovedet. Over 1800 mænd og drenge lå tilbage på slagmarken, og så smed man dem alle sammen ned i ét stort hul, hvor de kunne blive ædt af ormene. Der er ikke noget godt ved krig, Magnus. Det er beskidt, blodigt, onskabsfuldt og det bringer ikke andet end ulykke med sig. Og når man først står der, med sværdet i hånden, og ser sin modstander i øjnene, og man ved, at den mand vil gøre alt hvad han kan for at tage dit liv, så er det noget ganske andet end at få det fortalt. Tro mig. Krig er ikke noget man skal ønske sig, det er noget man skal undgå. Er du med?

MAGNUS (BARN)

Ja, far.

BO HØG

Godt. Løb så af sted med dig.

MAGNUS løber af sted.

SOPHIE FROST

Han er bare en dreng.

BO HØG

Men en dag bliver han en mand, Sophie.

4. BRYLLUPPET

FORTÆLLER

Senere det forår, d. 9. april 1363, udspillede der sig en stor begivenhed, noget som mange havde ventet på og set frem til:

FORTÆLLER

Brylluppet mellem den 10-årige Margrete Valdemarsdatter og den 22-årige kong Haakon 6. af Norge.

FORTÆLLER

København blev forvandlet til ét stort festskue:

Under fortællingen kan der laves festlige optrin:

FORTÆLLER

Udenlandske fyrster og gesandter ankom til byen sammen med deres mange tjenestefolk.

FORTÆLLER

Der blev afholdt store festmåltider.

FORTÆLLER

Ridderspil og turneringer.

FORTÆLLER

Der optrådte gøglere, musikere og dansere.

FORTÆLLER

Det ville jo ikke være rigtigt for en kongedatters bryllup at gå stille af sig.

Samtidig: i et kammer, er HOFPIGERNE og BOTHILDE i gang med at gøre MARGRETE (BARN) klar til at blive gift. Alle er spændte og glade, alle på nær MARGRETE.

"Nordens Dronning og Den Jyske Høg"
- en fortælling om krig og kærlighed

BOTHILDE

Tænk sig, at min lille Margrete allerede er blevet så stor. Ti år. Er du spændt?

MARGRETE (BARN)

Nej.

BOTHILDE

Margrete.

MARGRETE (BARN)

Men det er jeg ikke, Bothilde! Haakon er grim og kedelig! HOFPIGERNE fniser.

BOTHILDE

Sådan taler man ikke om en konge, Margrete, og slet ikke om ens kommende husbond.

MARGRETE (BARN)

Jeg taler som jeg vil, Bothilde, og HAAKON ER GRIM OG KEDELIG! I samme øjeblik kommer MARGRETES mor - DRONNING HELVIG (43) - ind, og hun hører det hele.

BOTHILDE

Til HELVIG: Deres majestæt. Jeg prøvede at ...

DRONNING HELVIG

Det er fint, Bothilde. Alle sammen, jeg skal lige tale med Margrete under fire øjne.

BOTHILDE og HOFPIGERNE skynder sig at forlade kammeret.

DRONNING HELVIG

Hvor er du smuk.

MARGRETE (BARN)

Jeg føler mig som en dukke.

"Nordens Dronning og Den Jyske Høg"
- en fortælling om krig og kærlighed

DRONNING HELVIG

Pjat, du er min smukke datter.

MARGRETE (BARN)

Som I sender væk.

DRONNING HELVIG

Vi sender dig ikke væk, men ja, der kommer en dag, hvor du skal til Akershus og bo, men ikke endnu. Jeg ved, det er svært at forstå, Margrete, men det du skal i dag, tjener et større formål.

MARGRETE (BARN)

Men jeg vil ikke tjene et større formål!

DRONNING HELVIG

Så er det godt! Nu vil jeg ikke høre mere! Du opfører dig som et forkælet barn! Vi har alle et ansvar at bære, og du må også bære dit. Er det forstået?

MARGRETE (BARN)

Ja, mor.

DRONNING HELVIG

Godt. Bothilde! *BOTHILDE kommer ind igen.* Få hende gjort klar. Vi har ikke megen tid.

BOTHILDE

Javel, deres majestæt. *DRONNING HELVIG går ud. BOTHILDE ser MARGRETE er ked af det, og hun omfavner MARGRETE.* Så, så, op med humøret, min pige. Det skal nok gå alt sammen.

MARGRETE (BARN)

Haakon er altså grim og kedelig.

BOTHILDE

Måske, men husk, Margrete, ægte kærlighed kan dukke op når man mindst venter den.

5. OVERDRAGELSEN

FORTÆLLER

Magnus Høg og Margrete Valdemarsdatter voksede op, og som alle andre børn, måtte også de lægge barndommen bag sig.

FORTÆLLER

Og fire år efter det kongelige bryllup kom straffen til Bo Høg, som han længe havde frygtet; som kompensation for hans deltagelse i oprøret mod Valdemar Atterdag skulle han overdrage ejerskabet til Ørum Slot og femten andre bygninger til kongen.

FORTÆLLER

Men ejendommene var ikke det eneste, som Bo Høg endte med at give fra sig.

1367. Ørum Slot. MAGNUS (UNG) (14-21) og hans far BO HØG

MAGNUS (UNG)

Jeg forstår det ikke, far, så du opgiver altså bare vores hjem?

BO HØG

Magnus, kan du huske, hvad der er på vores slægts våbenskjold?

MAGNUS (UNG)

Et vildsvin.

BO HØG

Et vildsvin. Og ved du hvad der kendetegner vildsvin? De er stærke, sågar dødbringende, men de er også tilpasningsdygtige. De er overleverere. Og nok kræver det stort mod at kæmpe mod overmagten, men nogle gange kræver det endnu større mod at turde bøje sig i støvet.

MAGNUS (UNG)

Men jeg er født her! Det er vores hjem!

"Nordens Dronning og Den Jyske Høg"
- en fortælling om krig og kærlighed

BO HØG

Og det vil fortsætte med at være vores hjem. Ja, vi vil have færre midler end før, men vi har hinanden, og det er det vigtigste. Desuden, så er der også visse fordele ved dette arrangement. Efter overdragelsen vil vi være under kongens beskyttelse.

MAGNUS (UNG)

Og får vi så ikke bare nye fjender?

BO HØG

Måske, men jeg ved hvilken side der er stærkest, og nu vil jeg ikke diskutere det længere. De kan være her når som helst. Find dine fine klæder frem, det vil glæde din mor.

Samtidig: på vej mod Ørum Slot. VALDEMAR ATTERDAG (47) og hans følge holder hvil.
MARGRETE (UNG) (14-21) har travlt med at studere noget hun har fundet på jorden.

VALDEMAR ATTERDAG

Margrete! Kom herhen!

MARGRETE (UNG)

Far, jeg har fundet en pudsigt larve. Er det egentlig alle larver der bliver til sommerfugle?

VALDEMAR ATTERDAG

Det tror jeg ikke, Margrete, men hør nu efter. Jeg gav dig lov til at komme med på denne rejse, så du kunne se lidt mere af det danske land, inden du rejser til Akershus, men det er vigtigt, når vi ankommer til Ørum Slot, at du ikke kun *ser ud* som en dronning, du skal også opføre dig som én.

MARGRETE (UNG)

Og det gør jeg måske ikke?

VALDEMAR ATTERDAG

Ikke altid, min pige, men det er skam også en af de ting jeg elsker ved dig.

"Nordens Dronning og Den Jyske Høg"
- en fortælling om krig og kærlighed

MARGRETE (UNG)

Hvorfor så lave om på noget? Eller skal jeg måske bare være ligesom perfekte Ingeborg?

VALDEMAR ATTERDAG

Nej, du skal ikke være som din søster, men ligesom hende er du heller ikke hvem som helst, Margrete. Du er også barn af kongen. Ja, vi er naturligvis også mennesker, men vi er *særlige* mennesker, og folket har brug for nogen der kan tage de svære beslutninger for dem og kæmpe for dem. Nogen der ved bedst. På en måde kan man se folket som vores børn.

MARGRETE (UNG)

Hvis folket er dine børn, hvad er jeg så?

VALDEMAR ATTERDAG

Dig og dine spørgsmål... har du forstået, hvad det er jeg siger til dig, Margrete?

MARGRETE (UNG)

Ja, ja, jeg er kongens datter, jeg skal ikke skuffe dig, far.

Senere: VALDEMAR og BO mødes og giver hånd. MARGRETE og MAGNUS står i baggrunden, bag deres fædre. VALDEMAR og BO indleder snart en snak, og trækker sig væk.

MAGNUS (UNG)

Deres majestæt. Magnus Høg.

MARGRETE (UNG)

Hvor gammel er du?

MAGNUS (UNG)

Fjorten. Ligesom Dem. Min mor siger, at vi er født på samme dag.

MARGRETE (UNG)

Det var da et pudsigt sammentræf.

"Nordens Dronning og Den Jyske Høg"
- en fortælling om krig og kærlighed

MAGNUS (UNG)

Jeg blev jo født her på Ørum. Som Deres far nu tager fra os.

MARGRETE (UNG)

Jeg ved skam godt, hvad din far og hans broder gjorde. Jeg kender min historie. Desuden vil jeg minde dig om at huske hvem du taler til.

MAGNUS (UNG)

Hvis De kender Deres historie, så må De også kende til slaget på Gotland for seks år siden, og til de mange uskyldige bønder som Deres far nedslagtede i koldt blod.

MARGRETE (UNG)

Det kræver stor karakter at tage store beslutninger. Sådan er livet.

MAGNUS (UNG)

Og hvad ved De om livet, prinsesse?

MARGRETE (UNG)

Og hvad ved du, bondedreng?

MAGNUS (UNG)

Jeg er en Høg - ikke nogen bondedreng!

MARGRETE (UNG)

Pudsigt, for du ligner ellers én.

MAGNUS (UNG)

Nu skal De passe på hvad De siger.

MARGRETE (UNG)

Skal *jeg* passe på! Udmærket. Jeg udfordrer dig til en duel, bondedreng.

"Nordens Dronning og Den Jyske Høg"
- en fortælling om krig og kærlighed

MAGNUS (UNG)

En duel?! Er det en spøg?! Udfordrer *DU* - mig til en duel?

MARGRETE (UNG)

Du skal ikke sige *DU* til mig! Og ja, det er nøjagtigt hvad jeg gør, bondedreng! Så giv mig noget at kæmpe med, eller du er måske bange for at slås imod en pige?

MAGNUS (UNG)

Udmærket, hvis det er det Deres majestæt ønsker, så skal De få deres duel. Vent her. Henter to træsværd, og kaster det ene til MARGRETE, der griber sværdet i luften, til MAGNUS overraskelse.

MARGRETE (UNG)

Den første der får et slag ind vinder, og hvis jeg vinder, skal du knæle for mig og kysse min hånd.

MAGNUS (UNG)

Og hvis jeg vinder, skal De knæle for mig, og De skal kysse *min* hånd.

De fægter, og MAGNUS vinder. Han stiller sig, og rækker hånden frem.

MAGNUS (UNG)

Jeg venter, deres majestæt.

MARGRETE (UNG)

Sætter sig på knæ foran MAGNUS, og kysser hans hånd. Du var heldig. Går ud.

FORTÆLLER

Den aften blev skøderne underskrevet, og der blev festet, og kongen og hans datter og hans følge blev bispist og opvartet som det hører sig til.

FORTÆLLER

Men dagen derpå kom kongen med endnu et krav, og et højst uventet et af slagsen.

"Nordens Dronning og Den Jyske Høg"
- en fortælling om krig og kærlighed

MAGNUS kommer ind på sin fars kammer, hvor BO HØG venter på ham.

MAGNUS (UNG)

Du ville tale med mig, far?

BO HØG

Hvad har du gjort? Har du sagt eller gjort noget over for kongen eller hans datter?

MAGNUS (UNG)

... hvorfor?

BO HØG

Kongen har her til morges fremsagt et nyt krav, og jeg havde ikke andet valg end at acceptere det, selvom det har knust din mor.

MAGNUS (UNG)

Hvad vil han have?

BO HØG

Dig.

MAGNUS (UNG)

Mig?!

BO HØG

Fra denne dag er du officielt den unge Margretes væbner. Hvor end hun går, der skal du følge hende og beskytte hende.

MAGNUS (UNG)

Og du sagde ja til det?!

"Nordens Dronning og Den Jyske Høg"
- en fortælling om krig og kærlighed

BO HØG

Det er kongen, Magnus, jeg havde ikke noget valg. Her. Tager et sæt panserhandsker frem. Det er panserhandsker, og af yderst fin kvalitet, det er fra kongen selv, som et symbol på din nye tjeneste.

MAGNUS (UNG)

Jeg vil ikke have dem.

BO HØG

Du har ikke noget valg, min dreng, og desuden så står en Høg altid ved sit ord. Husk det.

MAGNUS tager modvilligt imod panserhandskerne. Samtidig, i gården på Ørum Slot: VALDEMAR gør sig klar til afrejse, og MARGRETE kommer hen til ham.

MARGRETE (UNG)

Nåh? Har du gjort det?

VALDEMAR ATTERDAG

Drengen er nu din væbner, og han rejser med os i dag. Hvorfor det skulle være ham, begriber jeg ikke, men det skader nu ikke, at der er et ekstra sæt øjne der kan holde øje med dig på Akershus.

MARGRETE (UNG)

Hvordan tog hans far det?

VALDEMAR ATTERDAG

Som det sømmer sig. Men jeg håber, du ved hvad du gør, Margrete. Husk, det er ikke kun dit liv der ligger i drengens hænder nu, det er også hans liv der ligger i dine. Få så gjort din hest klar. Vi rider om en time.

MARGRETE (UNG)

Ja, far.

6. AKERSHUS

FORTÆLLER

Året er 1369, og vi befinder os i Norge, i bunden af Oslos fjord.

FORTÆLLER

Her, på fjordens rolige vande, driver skibene forbi med udspændte sejl.

FORTÆLLER

Og fra bådene ser man op på den mægtige fæstning, der knejser sig på fjordens kyst; det kongelige slot; Akershus.

1369. Akershus. MARGRETE (UNG) og INGEGERD (16) sidder ved hver deres pult, imens hofmesterinden MERETE ULVSDATTER (50) travler frem og tilbage, med et ris i hånden.

MERETE ULVSDATTER

Slår INGEGERD i ryggen med riset. Ret ryggen! Og fortæl mig så, Ingegerd. Hvem er Magnus Eriksson barn af? INGEGERD kan ikke svare. MERETE sukker skuffet. Margrete?

MARGRETE (UNG)

Magnus Eriksson. Søn af Ingebjørg Haakonsdatter og Hertug Erik Magnusson af Södermanland, og barnebarn af Hakon Magnusson.

MERETE ULVSDATTER

Flot, Margrete. Slår pinden ned i bordet foran INGEGERD. Du kunne godt lære noget af Margrete. Tag biblen frem, og begynd på Jeremias bog. Jeg kommer tilbage.

De tager deres bibler frem, og begynder at læse. MERETE forlader kammeret, og hun er kun lige gået ud, da INGEGERD stopper med at læse.

INGEGERD

Jeg tror, min mor hellere ville have haft dig som datter.

"Nordens Dronning og Den Jyske Høg"
- en fortælling om krig og kærlighed

MARGRETE (UNG)

Hun er streng.

INGEGERD

Så skulle du møde min mormor. Den Hellige Birgitta. Men der er ærlig talt ikke meget helligt over hende. Har du hørt, hvad hun skrev dengang dig og Haakon blev forlovet?

MARGRETE (UNG)

"Af dette ægteskab skal komme trængsel og ej helse for riget. Ej skal dets sæd slå dybe rødder, og indbyggerne skulle ej glæde sig ved en arving." – jeg overhørte mine forældre tale om det dengang.

INGEGERD

Tænk ikke på det, min mormor er bare skør. Er det rigtigt, at Haakon kommer tilbage i morgen?

MARGRETE (UNG)

Ja, men vi må hellere læse, Gerd, din mor vil nok høre os i teksten når hun kommer tilbage.

INGEGERD

Men, Margrete, hvis han kommer tilbage i morgen, så skal I jo dele seng, skal I ikke?

MARGRETE (UNG)

Det skal vi vel.

INGEGERD

Og der er jo mange der venter på en lille... efterfølger.

MARGRETE (UNG)

Det ved jeg.

INGEGERD

Er du slet ikke nervøs? Jeg mener, hvis det var mig der skulle... jeg ville være rædselsslagen. Jeg har hørt det gør meget ondt første gang. Og jeg har hørt at man bløder.

"Nordens Dronning og Den Jyske Høg"
- en fortælling om krig og kærlighed

MARGRETE (UNG)

Du hører mange ting, Gerd. Læs nu.

INGEGERD

Har du overhovedet lyst til det?

MARGRETE (UNG)

Nej.

INGEGERD

Men hvis det nu var den jyske knægt...?

MARGRETE (UNG)

Hvad mener du?

INGEGERD

Jeg har da set hvordan du kigger på ham. Magnus Høg. Din trofaste væbner. Ved han, at du er forelsket i ham?

MARGRETE (UNG)

Jeg er aldeles ikke forelsket.

INGEGERD

Du kan ligeså godt indrømme det, Margrete, og du burde sige det til ham. Jeg tror, han føler det samme for dig. Jeg har skam også set, hvordan han kigger på dig.

MARGRETE (UNG)

Jeg tror, du skal få undersøgt dine øjne, Gerd. Magnus hader mig.

INGEGERD

Måske, men det er også brændende kærlighed, Margrete. Den slags man normalt kun hører om i de gamle historier; ligesom i fortællingen om Liden Kirsten og prins Buris.

"Nordens Dronning og Den Jyske Høg"
- en fortælling om krig og kærlighed

MARGRETE (UNG)

Du drømmer for meget, Gerd. Læs du hellere videre inden din mor kommer tilbage.

INGEGERD

Hun er helt sikkert nede i køkkenet og skælde kogekonen ud igen, så vi har tid. Løber hen til døren og råber ud: Magnus Høg! Din dronning har brug for dig!

MARGRETE (UNG)

Jeg slår dig ihjel, Gerd.

INGEGERD

Sig det så til ham.

MAGNUS (UNG) kommer ind, og INGEGERD går ud.

MAGNUS (UNG)

Deres majestæt?

MARGRETE (UNG)

Magnus... jeg... hvad synes du i grunden om at være her på Akershus?

MAGNUS (UNG)

Ærlig talt så kunne forholdene på slottet være bedre, som De jo nok ved, men ellers fint, deres majestæt.

MARGRETE (UNG)

Savner du dit hjem?

MAGNUS (UNG)

Jeg har jo ikke længere noget hjem, deres majestæt. Som De måske husker, så er Ørum Slot nu Deres fars. Men jeg savner min familie.

"Nordens Dronning og Den Jyske Høg"
- en fortælling om krig og kærlighed

MARGRETE (UNG)

Du er stadig vred på mig. Det forstår jeg. Og du har nok også mange gange spekuleret på hvorfor min far krævede din tjeneste, har du ikke?

MAGNUS (UNG)

Jeg gætter på, at De havde en finger med i den beslutning, deres majestæt.

MARGRETE (UNG)

Nåh, hvorfor det?

MAGNUS (UNG)

Jeg tror ikke, De bryder Dem om at tabe, deres majestæt. Men jeg har sandt at sige undret mig over, hvorfor lige dette skulle blive min straf. Hvorfor De ville have, at jeg skulle følge med Dem?

MARGRETE (UNG)

Jo... altså...

I samme øjeblik kommer MERETE stormende ind, trækkende med INGEGERD.

MERETE ULVSDATTER

Hvad i guds navn foregår der?! Hvad laver du herinde, knægt?!

MARGRETE (UNG)

Undskyld, Fru Hofmesterinde, det er min fejl. Jeg havde brug for at tale privat med Magnus om en opgave jeg havde til ham, og jeg bad Ingegerd om at vente udenfor. Jeg beklager dybt.

MERETE ULVSDATTER

Nuvel. Forsvind med dig, knægt, og I to, sæt jer ned og læg hænderne på bordet.

MAGNUS går ud, og INGEGERD og MARGRETE sætter sig og lægger hænderne på bordet.

MERETE slår dem over fingrene med riset. Bagefter kigger INGEGERD spørgende på

MARGRETE, og MARGRETE ryster på hovedet. INGEGERD giver MARGRETES hånd et klem.

7. SANDHEDEN

Akershus. 1370. MARGRETE (UNG) er gravid, og virker nervøs. Hun er sammen med INGEGERD.

INGEGERD

Har du hørt, at Ketil og hans ven er blevet landsforvist, bare fordi de ville hjælpe Ketils mor. Det er ikke rimeligt. Jeg lovede Hr. Henrik, at jeg ville tale med dig om det.

MARGRETE (UNG)

Det kan jeg ikke tage stilling til nu, Gerd.

INGEGERD

Okay... men det er efterhånden altså heller ikke til at bo her, Margrete. Vi sulter alle sammen. Vi kan ikke leve sådan her. På vand og brød. Det er uværdigt.

MARGRETE (UNG)

Hele Norge sulter, Gerd, så hvorfor skulle vi ikke også? Og hold så op med at opføre dig så forkælet!

INGEGERD

Hvorfor er du så kradsbørstig? Trykker barnet på de forkerte steder?

MARGRETE (UNG)

Det er Magnus. Han har bedt om tilladelse til at rejse tilbage til Thy. Han har fået brev fra sin far, om at Ørum Slot er truet af mine fars modstandere, og nu ønsker han at være der, så han kan være der for sin familie. Jeg har lovet ham at give et svar i dag.

INGEGERD

Og du er bange for at der sker ham noget, hvis du giver ham lov.

MARGRETE (UNG)

Men hvis jeg nægter ham det, så vil han bare hade mig endnu mere.

"Nordens Dronning og Den Jyske Høg"
- en fortælling om krig og kærlighed

INGEGERD

Margrete, der er gået flere år, du er nødt til at fortælle ham hvad du føler.

MARGRETE (UNG)

Jeg ved ikke om du har opdaget det, Gerd, men jeg bærer en anden mands barn.

INGEGERD

Det ændrer ikke på dine følelser, og selvom du elsker barnet, behøver du ikke elske manden. Hvis du ikke fortæller ham det nu, Margrete, så får du måske aldrig chancen. Du er nødt til at gribe den.

MARGRETE (UNG)

Kalder MAGNUS ind: Magnus!

INGEGERD

Held og lykke.

MAGNUS (UNG) kommer ind, og INGEGERD skynder sig ud.

MAGNUS (UNG)

Har De truffet en afgørelse, deres majestæt?

MARGRETE (UNG)

Der er noget jeg er nødt til at fortælle dig, Magnus.

MAGNUS (UNG)

Så De nægter altså. Undskyld mig, deres majestæt, men hvor længe skal jeg straffes på den her grusomme måde? Bare fordi jeg vandt over Dem i en barnlig duel! Er De virkelig så ondskabsfuld, at De vil nægte mig at tage hjem og hjælpe min egen familie?! Har De ingen samvittighed?!

MARGRETE (UNG)

Jeg elsker dig.

"Nordens Dronning og Den Jyske Høg"
- en fortælling om krig og kærlighed

MAGNUS (UNG)

Hvad...?

MARGRETE (UNG)

Og nu hvor jeg hører mig selv, så lyder jeg som en tåbelig tøs! Tilgiv mig, Magnus. Tag af sted.

MAGNUS (UNG)

Elsker De mig?

MARGRETE (UNG)

Hørte du ikke hvad jeg sagde? Du er hermed frigjort fra din tjeneste. Rejs.

MAGNUS (UNG)

Men jeg troede ... jeg troede, De ikke kunne fordrage mig...

MARGRETE (UNG)

Ak, du er også bare en dum dreng, du ville ikke kunne se sandheden om den så sad på din næsetip.

MAGNUS (UNG)

Var det derfor De...? Er det derfor jeg er her?

MARGRETE (UNG)

Jeg var egoistisk, forkælet og tåbelig, og det sidste er jeg vidst stadig.

MAGNUS (UNG)

Jeg ville ønske, jeg havde vidst det.

MARGRETE (UNG)

Det spiller ingen rolle. Tag tilbage til din familie, Magnus.

MAGNUS (UNG)

Her - Vil give panserhandskerne til MARGRETE.

"Nordens Dronning og Den Jyske Høg"
- en fortælling om krig og kærlighed

MARGRETE (UNG)

Behold dem. Det er dine, og måske får du brug for dem.

MAGNUS (UNG)

Tak, Margrete.

MAGNUS går. MARGRETE sætter sig hen til en pult, og begynder at skrive et brev. INGEGERD kommer ind, da hun har set MAGNUS gå.

INGEGERD

Hvordan gik det?

MARGRETE (UNG)

Fortsætter med at skrive: Han rejser.

INGEGERD

Hvad laver du?

MARGRETE (UNG)

Skriver et brev til vores store kære almægtige konge.

FORTÆLLEREN læser brevet fra MARGRETE til HAAKON op:

FORTÆLLER

Her er nogen af de ord, som Margrete skrev til sin fraværende husbond: "18. oktober. 1370. Vide skal I, min kære herre, at jeg og mine tjenere lider stor nød på mad og drikke, så at hverken de eller jeg får hvad vi behøver. Og derfor beder vi Jer, min kære herre, at I finder en udvej til at de kan bedres, så at ikke de, der er hos mig, skal skilles fra mig for hungers skyld. Og jeg beder Jer, at I skriver til købmand Westfal, at han skal låne mig det, jeg måtte bede ham om og trænger til, og sig til ham, at I vil betale ham det, han låner mig. Derudover beder jeg om benådning. Jeg har lovet Hr. Henrik, at jeg skal skrive til Eder, at I vil gøre alt for min bønns skyld og ikke give Ketil af Hoffflandom eller hans kompagnon landsforvisning. Gud være med Eder, min kære herre."

8. SLAGET OM ØRUM

FORTÆLLER

Der er gået mere end et år siden Magnus rejste fra Akershus i Norge, men der er ikke gået en dag, hvor han ikke har tænkt på Margrete.

FORTÆLLER

Og her, hvor vi vender tilbage til Ørum Slot, emmer de gamle bygninger af spændinger og frygt.

FORTÆLLER

Mogens Maltesøn Juul, jysk rebel og modstander af Valdemar Atterdag, er på vej, og han kommer *ikke* med fred.

1371. Ørum Slot. BO HØG og SOPHIE FROST.

BO HØG

Sophie, tag børnene, og rid til Vestervig. Der er I i sikkerhed.

SOPHIE FROST

Kun hvis du tager med, Bo.

BO HØG

Du ved, jeg er nødt til at blive.

SOPHIE FROST

Jamen, i så fald bliver jeg også.

RØDE kommer ind.

RØDE

De er spottet nær ved, det er kun et spørgsmål om tid inden de er her, vi er nødt til at trække vindebroen op, Bo.

"Nordens Dronning og Den Jyske Høg"
- en fortælling om krig og kærlighed

BO HØG

I er nødt til at tage af sted, Sophie. Det er ikke sikkert vores palisade holder.

MAGNUS (UNG) kommer ind, klædt på til kamp. Panserhandsker og andet udstyr.

MAGNUS (UNG)

Far. Jeg er klar.

BO HØG

Magnus. Tag din mor og søskende med til Vestervig.

MAGNUS (UNG)

Nej, jeg vil blive her og kæmpe.

BO HØG

Magnus, det er ikke til diskussion! Gør som jeg siger!

MAGNUS (UNG)

Hvis du bliver, bliver jeg også.

BO HØG

Vor herre bevares, hvorfor er der ingen i den her familie, der lytter til mig?!

RØDE

Bo, vi er nødt til at trække vindebroen op.

SOPHIE FROST

I Høg-familien holder vi sammen. Til det sidste. Desuden tror jeg, vi er mere sikre herinde.

BO HØG

Træk vindebroen op, Røde. RØDE løber ud. Til SOPHIE. Og du tager de små med ned i kælderen, og I bliver der indtil det hele er overstået.

"Nordens Dronning og Den Jyske Høg"
- en fortælling om krig og kærlighed

Der bliver ringet med en klokke – igen og igen.

BO HØG

Nu er de her. Tager fat om skuldrene på MAGNUS, og ser ham ind i øjnene. Hvis du bliver det mindste usikker så flygter du. Er du med? Der er ingen ære i krig, Magnus. Husk det. Ingen.

FORTÆLLER

Det lykkedes for Mogens Maltesson Juuls mænd at nedbryde palisaden, og snart fik de forceret voldgraven og trængt ind i slottets indre.

FORTÆLLER

Og der blev kamp.

Mogens Maltesson Juuls mænd angriber Ørum Slot.

FORTÆLLER

Og snart stod Magnus over for en fjende – en mand – højere og ældre end ham selv.

FORTÆLLER

Men det sidste Magnus tænkte på, inden han angreb, var Margrete; hendes ansigt og hendes smil.

MAGNUS kæmper mod sin MODSTANDER (30-40) – i kampens hede mister han den ene panserhandske, og han bliver overmandet og får slået sværdet ud af hånden. Hans MODSTANDER stiller sig over ham, og sætter sværdet for hans strube, men tøver.

MAGNUS MODSTANDER

Du er jo kun en knægt. Løb, dreng. Kom væk herfra.

MODSTANDEREN fjerner sværdet, og skåner MAGNUS, og vender ryggen til for at kæmpe videre andetsteds – MAGNUS kommer på benene, og han flygter.

9. GENFORENINGEN

1374. Akershus. INGEGERD kommer ind, og MARGRETE (UNG) har travlt med at skrive et brev.

FORTÆLLER

Året er 1374, og Margretes mor, Dronning Helvig, er gået bort.

FORTÆLLER

Men hendes søn Oluf er kommet til verden.

INGEGERD

Nu sover den lille mand omsider, og gud hvor er den dreng dog smuk. Det er heldigt at han har fået din næse, og ikke Haakons. Margrete?

MARGRETE (UNG)

Mm?

INGEGERD

Du bestiller efterhånden ikke andet end at skrive breve, Margrete. Hvem skriver du nu til?

MARGRETE (UNG)

Henning Podebusk.

INGEGERD

Hvad er det egentlig du er ude på?

MARGRETE (UNG)

Min mor er væk, Gerd, og min bror Christoffer er væk, og der kommer snart en dag hvor min far også er væk. Og så er jeg nødt til at være klar, for ellers så er det min søster Ingeborgs lille Albrecht der får kronen, hvilket betyder at vores land ender i hænderne på min søsters mand – hertug Henrik af Mecklenburg. Og hvis det sker, Gerd, så kan du godt vinke farvel til Danmark.

"Nordens Dronning og Den Jyske Høg"
- en fortælling om krig og kærlighed

INGEGERD

Og hvad kan *du* gøre ved det?

MARGRETE (UNG)

Ved du, hvad mænds største svaghed er, Gerd?

INGEGERD

Nej?

MARGRETE (UNG)

At de ikke ser kvinders styrker. De tror, jeg bare er et dumt pigebarn. De tror, jeg ikke ved, hvad der ligger bag deres smil og kærlige ord, men jeg ser det hele, Gerd, og jeg har ikke tænkt mig at lade dem vinde. Min Oluf skal være konge. Koste hvad det vil.

INGEGERD

Og du skal herske på hans vegne?

MARGRETE (UNG)

Netop.

INGEGERD

Nogle gange, så tænker jeg du er blevet gal, Margrete.

MARGRETE (UNG)

Det er jeg måske også, men hellere være gal end at være ingenting.

Pludselig træder MAGNUS (UNG) ind.

MAGNUS (UNG)

Undskyld, jeg forstyrrer, deres majestæt.

MARGRETE rejser sig, overrasket.

"Nordens Dronning og Den Jyske Høg"
- en fortælling om krig og kærlighed

MARGRETE (UNG)

Magnus?

INGEGERD

Jeg må vidst hellere gå.

INGEGERD går ud.

MAGNUS (UNG)

Vagterne husker mig, og jeg påstod, at deres majestæt havde tilkaldt mig.

MARGRETE

Det er lang tid siden. Hvor længe?

MAGNUS (UNG)

Snart fire år, deres majestæt.

MARGRETE (UNG)

Jeg hørte hvad der skete på Ørum. Jeg er glad for at se, at du kom uskadt fra det.

MAGNUS (UNG)

Og vi er taknemmelige for Valdemars hjælp. Mogens Juul er i gang med at genoprette skaderne, men det kan naturligvis ikke blive som før.

MARGRETE (UNG)

Og hvordan har din familie det?

MAGNUS (UNG)

Sørger stadig over min farbror, Røde. Men sandt at sige var vi heldige, at vi ikke mistede flere den dag. Ja, at jeg selv kom derfra med livet i behold, eller ikke mistede en hånd eller fod, begriber jeg stadig ikke. I kampens hede mistede jeg dog den ene af de handsker som jeg fik givet af Deres far.

Fremviser den ene handske han har tilbage.

"Nordens Dronning og Den Jyske Høg"
- en fortælling om krig og kærlighed

MARGRETE (UNG)

Og du har beholdt den anden?

MAGNUS (UNG)

Én er vel bedre end ingenting, og det var jo trods alt en gave fra kongen.

MARGRETE (UNG)

Så du kæmpede altså?

MAGNUS (UNG)

Ja. Det gjorde jeg. Undskyld, jeg spørger, men hvor er deres mand?

MARGRETE (UNG)

Væk. Som altid. Hvorfor er du kommet tilbage, Magnus?

MAGNUS (UNG)

Den dag. Da vi kæmpede på Ørum. Jeg stod over for en mand, der var større end mig. Og stærkere. Og jeg vidste, at jeg kunne dø, men det eneste jeg tænkte på i det øjeblik... det var Dem. Og de sidste mange år... ja, min mor blev syg kort tid efter slaget, og min far har haft brug for mig, men jeg er aldrig holdt op med at tænke på Dem, og på den dag hvor vi sidst vi så hinanden. Så jeg er kommet for at spørge Dem, deres majestæt, om De stadig føler det samme for mig. Som dengang.

MARGRETE (UNG)

Du har vidst ikke dit liv kært.

MAGNUS (UNG)

Undskyld, hvad mener De, deres majestæt?

MARGRETE (UNG)

Du kommer anstigende her uden invitation, og erklærer din kærlighed til dronningen, imens kongen er væk. Er du ikke bange for at miste hovedet?

"Nordens Dronning og Den Jyske Høg"
- en fortælling om krig og kærlighed

MAGNUS (UNG)

Nej, deres majestæt, jeg er mere bange for at miste mit hjerte.

MARGRETE (UNG)

Griner. Magnus Høg, du er vist et fjols.

MAGNUS (UNG)

Så De har altså ingen følelser for mig længere. Nuvel.

MARGRETE (UNG)

... om den så sad på din næsetip.

MAGNUS (UNG)

Hvad mener De, deres majestæt?

MARGRETE kysser MAGNUS.

FORTÆLLER

Halvandet år senere, d. 24. oktober 1375, skete det uundgåelige; Valdemar Atterdag gik bort.

FORTÆLLER

Og den danske konges død blev startskuddet på kampen om Danmarks Krone.

FORTÆLLER

Men Margrete var klar til kamp, stålsat på at vinde.

FORTÆLLER

Uanset prisen.

PAUSE

10. KONG HAAKON

FORTÆLLER

Efter Valdemar Atterdags død handlede Margrete hurtigt.

FORTÆLLER

Hun købte sig venner i både rigsråd og kirke.

FORTÆLLER

Drosten Henning Podebusk fik overdraget Holbæk slot med tre sjællandske herreder for kun 400 mark.

FORTÆLLER

Og hun forærede Biskop Niels slottet Nebbe og $\frac{3}{4}$ af Roskilde.

FORTÆLLER

Og i sidste ende lykkedes det for Margrete at få opbakning til Oluf som den danske konge, og det på trods af Albrechts tronkrav.

FORTÆLLER

Og således blev Margretes formynderregering skabt.

FORTÆLLER

Og nu var Margrete og Magnus begge blevet ældre, og begge havde de smagt på mere af livet.

1380. MARGRETE (VOKSEN) (27) læser dokumenter. MAGNUS (VOKSEN) (27) kommer ind.

MAGNUS (VOKSEN)

Margrete.

MARGRETE (VOKSEN)

Ikke nu, Magnus, jeg er lige midt i noget meget vigtigt.

"Nordens Dronning og Den Jyske Høg"
- en fortælling om krig og kærlighed

MAGNUS (VOKSEN)

Hvornår har du sidst været sammen med din søn?

MARGRETE (VOKSEN)

Det ved jeg da ikke, hvad er det for et underligt spørgsmål?

MAGNUS (VOKSEN)

Haakon bestiller ikke andet end at ligge i sengen, og du bestiller ikke andet end at arbejde. Drengen er sløj, han har brug for sin mor.

MARGRETE (VOKSEN)

Jeg kan ikke være der hele tiden. Det må han også lære.

MAGNUS (VOKSEN)

Men du er der aldrig.

MARGRETE (VOKSEN)

Hvis du bare er kommet for at give mig dårlig samvittighed, så kan du godt gå igen.

MARGRETE læser videre. MAGNUS river papiret væk fra hende. MARGRETE farer op.

Giv mig det tilbage, Magnus!

MAGNUS (VOKSEN)

Nej.

MARGRETE (VOKSEN)

Magnus, jeg befaler dig at give mig det tilbage.

MAGNUS (VOKSEN)

Nej.

MARGRETE (VOKSEN)

Magnus, jeg er din dronning!

"Nordens Dronning og Den Jyske Høg"
- en fortælling om krig og kærlighed

MAGNUS (VOKSEN)

Jamen, i så fald, deres majestæt – river dokumentet i stykker

MARGRETE (VOKSEN)

Nej!

MAGNUS (VOKSEN)

Vil De nu få mig halshugget, deres majestæt?

MARGRETE (VOKSEN)

Først bliver du lagt på stejle!

MAGNUS (VOKSEN)

Omfavner MARGRETE, og kysser hende. Jeg savner dig.

MARGRETE (VOKSEN)

Der findes ingen mennesker, der kan irritere mig så meget som dig, Magnus Høg.

MAGNUS (VOKSEN)

Det er jeg glad for, deres majestæt.

MARGRETE (VOKSEN)

Hold op med at kalde mig det.

MAGNUS (VOKSEN)

Imiterer MARGRETE: "Magnus, jeg er din dronning!"

MARGRETE (VOKSEN)

Griner. Men der er heller ingen der kan få mig til at le, ligesom dig.

Da kommer HAAKON (39) ind, og MARGRETE skynder sig væk fra MAGNUS. HAAKON stopper op, og der opstår en akavet tavshed. HAAKON er syg, og han hoster med jævne mellemrum.

"Nordens Dronning og Den Jyske Høg"
- en fortælling om krig og kærlighed

MAGNUS (VOKSEN)

Deres majestæt. Jeg informerede netop dronningen om, at Jeres søn virker ilde til mode i dag.

HAAKON

Tak, Magnus. Måske vil du så gøre os den tjeneste at gå til Oluf og være sammen med ham?

MAGNUS (VOKSEN)

Naturligvis, deres majestæt. Til MARGRETE. Deres majestæt. Går ud.

HAAKON

Magnus er en god mand. Vi er heldige at have ham hos os. Synes du ikke, også?

MARGRETE (VOKSEN)

Hvad laver du ude af sengen, Haakon?

HAAKON

Doktoren er lige taget af sted, og jeg tænkte, det var ved at være på høje tid, at vi to fik talt sammen.

MARGRETE (VOKSEN)

Talt sammen om hvad?

HAAKON

Mit helbred naturligvis. Det lover ikke godt, Margrete. Tværtimod bliver det tilsyneladende kun værre, men den gode doktor kan ikke finde hoved og hale i det.

MARGRETE (VOKSEN)

Så må vi finde en anden doktor.

HAAKON

Nej, det nytter ingenting.

”Nordens Dronning og Den Jyske Høg”
- en fortælling om krig og kærlighed

MARGRETE (VOKSEN)

Så du har bare tænkt dig at give op?

HAAKON

Tro det eller ej, Margrete, men der findes faktisk fjender som ikke kan besejres.

MARGRETE (VOKSEN)

Du har også altid været så pokkers svag, Haakon.

HAAKON

Du er vred på mig?

MARGRETE (VOKSEN)

Kan du for engang skyld ikke træde i karakter? Skal jeg altid være den stærke af os to?!

HAAKON

Så er det jo godt du har Magnus. Han er også en bedre mand end jeg.

MARGRETE (VOKSEN)

Hvad skal det betyde?

HAAKON

Jeg ved, du tænker lidt om mig, men så dum må du dog ikke regne mig. Og tro mig, jeg har skam flere gange overvejet at få ham henrettet, i mine mere mørke stunder, men så har jeg husket mig selv på, at sådan et menneske er jeg ikke. Jeg er ikke ligesom min far. Til jeres held.

MARGRETE (VOKSEN)

Du har heller aldrig elsket mig, Haakon, så kom ikke her og spil martyr.

HAAKON

Fortæl du bare det til dig selv, men det er også underordnet, jeg ville blot informere dig om doktorens dom – går.

"Nordens Dronning og Den Jyske Høg"
- en fortælling om krig og kærlighed

MARGRETE (VOKSEN)

Det gør mig ondt, Haakon. Virkelig.

HAAKON

Du er noget særligt, Margrete. Det har jeg altid vidst. Bedre end mig på så mange punkter, og vi var aldrig nået så langt havde det ikke været for dig og dine evner. Det er der ingen tvivl om. Jeg ved med sikkerhed, at du vil kunne gøre mange gode ting, ikke kun for dit Danmark, men også for hele norden. Men med stor magt kommer der altid en pris der skal betales. Altid.

HAAKON går ud.

FORTÆLLER

Senere, den vinter, i året 1380, døde kong Haakon d. 6. Kun 40 år gammel.

11. OLUF

FORTÆLLER

Fjendskabet mellem Mecklenburgerne og Danmark udviklede sig til en næsten permanent krigstilstand mellem Danmark og Sverige.

FORTÆLLER

Den Skånske Årbog beretter om år 1384: ”Sveriges Kong Albrecht, som havde samlet ikke så få soldater, invaderede Skåne og Halland, og indtog med magt borgen Laholm, men omsider fulgte Margrete, den danske kong Olufs mor, efter med drosten og andre danskere, og jog svenskerne på flugt, hvilket ikke skete uden skamfuldhed, for svenskerne havde ikke ventet, at en kvinde ville driste sig til den kongelige lejr.”

FORTÆLLER

Efter den militære sejr fortsatte den politiske kamp i flere år, men langsomt begyndte de svenske adelsmænd at opsigte deres troskabsed til kong Albrecht.

FORTÆLLER

Og i året 1387 var sejren omsider inden for Margretes rækkevidde, men da ramte katastrofen.

FORTÆLLER

Margrete var rejst til Ystad sammen med sit følge og sin søn Oluf, for at være tæt på striden og begivenhedernes gang.

Ystad. MAGNUS (VOKSEN) er sammen med OLUF (17)

MAGNUS (VOKSEN)

Oluf? Er du ok?

OLUF

Tak, Magnus, jeg er bare træt. Det har været en lang rejse, og en ligeså lang dag.

"Nordens Dronning og Den Jyske Høg"
- en fortælling om krig og kærlighed

MAGNUS (VOKSEN)

Men du klarede det flot i dag. Din mor er stolt af dig.

OLUF

Har hun sagt det til dig?

MAGNUS (VOKSEN)

Det behøver hun ikke.

OLUF

Hun har sagt, jeg skal rejse til Falsterbo allerede i morgen.

MAGNUS (VOKSEN)

Men vi er jo lige ankommet?

OLUF

Du kender jo mor. Aldrig en dags hvile, vel.

MAGNUS (VOKSEN)

Skal jeg tale med hende?

OLUF

Nej.

MAGNUS (VOKSEN)

Måske burde du selv sige noget til hende, Oluf. Fortæl hende, hvordan du har det.

OLUF

Ved du hvad jeg altid godt har kunnet lide ved dig, Magnus. Du tænker så godt om min mor.

MAGNUS (VOKSEN)

Din mor er også et godt menneske. Det er hun, Oluf.

"Nordens Dronning og Den Jyske Høg"
- en fortælling om krig og kærlighed

MARGRETE (VOKSEN) kommer ind.

MARGRETE (VOKSEN)

Nå der er du, Oluf. Husk at vognen tager af sted i morgen ved daggry, så du må hellere pakke nu.

MAGNUS (VOKSEN)

Margrete, der er noget din søn gerne vil tale med dig om.

MARGRETE (VOKSEN)

Nåh?

OLUF

Jeg har det ikke så godt. Måske kan vi udskyde turen til Falsterbo et par dage. Så jeg kan hvile mig.

MARGRETE (VOKSEN)

Jeg ved vi har rejst meget, Oluf, og jeg ved det er hårdt, men vi kan ikke spilde tiden.

OLUF

Ja, ja, og det tjener alt sammen et større formål, men hvad er det egentlig for et formål, mor? Hvad er det egentlig du vil opnå? Hvornår er det nok?

MARGRETE (VOKSEN)

Når der er fred imellem vores riger, Oluf. Men for at det kan lade sig, er vi nødt til at samle os, og det er ikke let. Alene er vi svage, men sammen er vi stærke.

OLUF

Men har jeg ikke noget at skulle have sagt? Du kaster mig rundt, som om jeg bare er en dukke!

MARGRETE (VOKSEN)

Så er det godt! Jeg vil ikke høre mere! Du opfører dig som et forkælet barn! Vi har alle et ansvar at bære, og du må også bære dit. Du rejser i morgen, er det forstået?!

"Nordens Dronning og Den Jyske Høg"
- en fortælling om krig og kærlighed

OLUF

Ja, mor.

MAGNUS (VOKSEN)

Margrete?

MARGRETE (VOKSEN)

Det er ikke til diskussion!

MARGRETE går ud.

MAGNUS (VOKSEN)

Hun elsker dig, Oluf. Hun kan bare ikke finde ud af at vise det. Husk det.

OLUF

Jeg må hellere gå i gang med at pakke.

FORTÆLLER

Få dage efter at Oluf ankom til Falsterbo, blev han ramt af en pludselig og voldsom sygdom.

FORTÆLLER

Og d. 3. august døde den kun 17-årige konge, i armene på sine hoffolk, lang væk fra sin mor.

12. NORDENS DRONNING

MARGRETE (VOKSEN) og MAGNUS (VOKSEN) spiser ved samme bord. I stilhed.

MAGNUS (VOKSEN)

Der forlyder rygter om, at mange af nordmændene ikke vil tro på at Oluf er død.

MARGRETE (VOKSEN)

Det er nordmænd, de holdt meget af Oluf, så det er vel hvad man kan forvente.

MAGNUS (VOKSEN)

Der er nok mange, som stadig er i chok.

MARGRETE (VOKSEN)

Er der nogen særlig grund til, at vi skal tale om dette henover maden?

MAGNUS (VOKSEN)

Margrete, er det ikke snart på tide, at du sørger over hans død?

MARGRETE (VOKSEN)

Sørge? Vil du have, jeg skal sørge?

MAGNUS (VOKSEN)

Jeg tror, det ville kunne hjælpe dig.

MARGRETE (VOKSEN)

Gud fader bevares, hvor er du dog et naivt menneske, Magnus. Alt hvad jeg har opbygget og kæmpet for i så mange år er styrtet sammen! Det hele ligger i ruiner! Og Hertug Albrecht har allerede indført et kongeligt dansk våben i sit segl, hvor han pralende fortæller, at han er Danmarks konge og hertug af Mecklenburg! Og du vil have at jeg skal sørge?!

"Nordens Dronning og Den Jyske Høg"
- en fortælling om krig og kærlighed

MAGNUS (VOKSEN)

Han var din eneste søn.

MARGRETE (VOKSEN)

Jeg tror, Magnus Høg, at tiden er kommet, hvor du rejser tilbage til Ørum.

MAGNUS (VOKSEN)

Det mener du jo ikke, Margrete.

MARGRETE (VOKSEN)

Der er vigtigere ting på spil, og ting der tydeligvis overgår din fatteevne. Tag tilbage til Ørum, og varetag mine interesser der. Det er også på tide du gør mere nytte, end bare at rende rundt her.

MAGNUS (VOKSEN)

Margrete...

MARGRETE (VOKSEN)

Det var en ordre!

MAGNUS (VOKSEN)

... javel, deres majestæt.

MAGNUS rejser sig fra bordet, og han går ud.

FORTÆLLER

Margrete vidste at hun var nødt til at handle hurtigt, og det gjorde hun.

FORTÆLLER

Kun en uge efter Olufs død, d. 10. august 1387, blev Margrete, helt ekstraordinært, valgt af det folkelige landsting, og *ikke* af rigsrådet; Danmarkshistoriens største statskup.

FORTÆLLER

Læser et dokument op: "Det skal være bekendt for alle, som ser dette brev eller hører det oplæse, at vi og mange flere af riget Danmarks mænd, såsom ærkebiskopper, lydbiskopper, riddere og svende og flere af rigets mænd og indbyggere i alle Danmarks lande, har kåret og antaget og udvalgt en hædersfuld fyrstinde og frue, fru Margrete, Norges og Sveriges dronning til fuldmægtig frue og til husbond og til ganske rigets af Danmarks formynder på alle måder."

FORTÆLLER

Og kun et halvt år senere, d. 2. februar 1388 fulgte Norge Danmarks eksempel, og kårede Margrete til: "Norges mægtige frue og retmæssige husbond."

FORTÆLLER

Og allerede i slutningen af marts mødtes Margrete med sine svenske støtter, som var utilfredse med kong Albrecht, og de erklærede Margrete for: "Sveriges fuldmægte fru og rette husbond".

FORTÆLLER

Nu herskede Margrete over både Danmark, Norge og Sverige.

FORTÆLLER

Men endnu ikke over Stockholm, i Sverige, hvor kong Albrecht samlede sine kræfter til et oprør mod dronningen.

FORTÆLLER

Det Mecklenburgske fyrstehus satsede nu alt på at knuse hende på slagmarken.

13. SLAGET VED FALKÖPING

FORTÆLLER

d. 24. februar 1389.

FORTÆLLER

Slaget stod nær byen Falköping i Sverige, på et moset område kaldet Falen.

FORTÆLLER

Dronningens mænd havde erobret borgen Axevalla.

FORTÆLLER

Albrecht og hans mænd red Axevalla til undsætning, men da de fik nys om at Margretes mænd var på vej mod hans styrker, fra syd, da vendte Albrecht om for at møde dem i kamp.

Her kan vi opleve kamp:

FORTÆLLER

Ridderne galoperede mod hinanden med meterlange lanser.

FORTÆLLER

Sværd og stridskøller blev svunget.

FORTÆLLER

Der blev skudt med buer og armbrøst.

FORTÆLLER

Flere hundrede blev dræbt.

FORTÆLLER

Men danskerne knuste Albrechts hær, og de tog den svenske kong Albrecht og hans unge tronfølger, Erik, til fange.

"Nordens Dronning og Den Jyske Høg"
- en fortælling om krig og kærlighed

FORTÆLLER

Da Margrete hørte om sejren, rejste hun straks til Båhus, hvor Albrecht blev holdt fanget.

1389. Båhus. Sverige. ALBRECHT (30-40) sidder på en stol og venter. MAGRETE (VOKSEN) kommer ind. ALBRECHT bliver siddende. FANGEVOGTERE står nær ved.

MARGRETE (VOKSEN)

Hr. Albrecht. De er i en Dronnings nærvær. Rejs Dem.

ALBRECHT

Det er *Kong* Albrecht, *Fru* Margrete.

FANGEVOGTERNE tvinger ALBRECHT op og stå.

MARGRETE (VOKSEN)

Herfra ligner De ellers ikke en konge.

ALBRECHT

Og herfra ligner De ikke en dronning.

MARGRETE (VOKSEN)

Tror De virkelig, at De stadig har noget at skulle have sagt?

ALBRECHT

Griner. Gud må sandelig være grusom.

MARGRETE (VOKSEN)

Og hvorfor siger De så det?

ALBRECHT

At jeg skal besejres og holdes til fange af en... *kvinde*.

"Nordens Dronning og Den Jyske Høg"
- en fortælling om krig og kærlighed

MARGRETE (VOKSEN)

Frygter De mig slet ikke?

ALBRECHT

Ikke det mindste, men det burde jeg måske, kongemorder?

MARGRETE (VOKSEN)

Kongemorder?

ALBRECHT

Jeg ved, hvad De gjorde, Fru Margrete. De forgiftede dit eget kød og blod, bare så De kunne stige op på tronens tinde. De er ikke andet end en glorificeret bærmeso, men der vil komme en dag, hvor også De vil stå foran denne grusomme Gud, og så vil De få Deres straf.

MARGRETE (VOKSEN)

De må da så sandelig være en tåbe, for kun en tåbe prikker til en løve.

ALBRECHT

Løve?! Det er dog det mest latterlige jeg længe har hørt. De er ikke andet end en utæmmet kat.

MARGRETE (VOKSEN)

Der venter Dem en lang nat, hr. Albrecht, det skal mine mænd nok sørge for.

MARGRETE går ud, ALBRECHT råber efter hende, imens han bliver trukket væk af

FANGEVOGTERNE:

ALBRECHT

De vil få Deres straf! De vil få Deres straf, kongemorder!

FORTÆLLER

Margrete havde sejret; nu var hun hele Nordens Dronning.

14. DEN MANGLENDE KAMP

Ørum slot. 1397. BO HØG (GAMMEL) (60-70) er gammel, og ligger i sin seng. MAGNUS HØG (VOKSEN) kommer ind på kammeret med vand, og hjælper sin far med at drikke.

FORTÆLLER

Årene er gået, og tiden har som altid sat sine spor og krævet sine ofre; Magnus mor er gået bort, og hans far trådt ind i sit livs vinter.

MAGNUS (VOKSEN)

Her, far. Drik.

BO HØG (GAMMEL)

Jeg håber du ved, hvor taknemmelig jeg er for at du er hos mig, Magnus. Efter at din mor... ja, jeg savner hende.

MAGNUS (VOKSEN)

Det gør jeg også.

BO HØG (GAMMEL)

Men vi fik mange gode år sammen. Det er jeg taknemmelig for. Nej, min største sorg er vel nok dig.

MAGNUS (VOKSEN)

Mig? Hvad mener du?

BO HØG (GAMMEL)

Du er ikke en ung mand længere, Magnus, og i stedet for at være sammen med en kvinde, så plejer du din gamle far. Hvorfor har du ikke givet mig nogen børnebørn?

MAGNUS (VOKSEN)

Det var nok bare ikke det skæbnet ville med mig.

"Nordens Dronning og Den Jyske Høg"
- en fortælling om krig og kærlighed

BO HØG (GAMMEL)

Skæbnen? Magnus, hvem er det, der har knust dit hjerte?

MAGNUS (VOKSEN)

Ikke nogen, far.

BO HØG (GAMMEL)

Du kan lyve over for dig selv, men lyv ikke over for mig, knægt.

MAGNUS (VOKSEN)

Det betyder ikke noget længere, og nogle ting kan man bare ikke lave om på, far.

BO HØG (GAMMEL)

Kan du huske hvad jeg engang fortalte dig om vores slægts våbenskjold, Magnus?

MAGNUS (VOKSEN)

Du sagde, at vores familie altid har været ligesom vildsvinet på vores skjold; stærke, men dygtige til at tilpasse os; overleve.

BO HØG (GAMMEL)

Og det er også sandt, men det er ikke altid, Magnus, at man skal tilpasse sig. Nogle gange er det rigtige at kæmpe. Kunsten er at vide, hvornår man skal kæmpe eller ej. Når jeg ser tilbage, så ser jeg flere kampe jeg aldrig skulle have kæmpet, og kampe jeg skulle have kæmpet, og det kan jeg kun fortryde nu. Så du er nødt til at spørge dig selv, Magnus, inden dagen kommer hvor du ligger hvor jeg gør, om du nu også har kæmpet de rigtige kampe?

15. LØFTET

FORTÆLLER

Margrete havde brug for en arvtager, og derfor fandt hun den unge Bugislav, søn af Hertug Vartislav af pommern og barnebarn af hendes ældste søster Ingeborg og dermed indehaver af Valdemar Atterdags blå blod.

FORTÆLLER

Hun hentede Bugislav op til Danmark, adopterede ham som sin fostersøn og ændrede hans navn til Erik.

FORTÆLLER

Og i 1397 mødtes den 44-årige Margrete og den unge kong Erik af Pommern med danske, norske og svenske stormænd og gejstlige på Kalmar Slot.

FORTÆLLER

Der skulle findes fred i Norden.

FORTÆLLER

Kong Erik blev valgt til fælles konge for Norge, Sverige og Danmark.

FORTÆLLER

Og skulle Erik dø, skulle man vælge: "Én konge og ej flere over alle tre riger, således at rigerne, om Gud vil aldrig adskilles mere"

FORTÆLLER

Kalmarunionen var skabt, og for første gang nogensinde var Norden samlet under én konge.

FORTÆLLER

En konge som Margrete, i mange år efter, opdragede.

1405. ERIK (23) sidder ved et bord, og MARGRETE (VOKSEN) underviser ham:

MARGRETE (VOKSEN)

Alle vegne, hvor du kommer frem, skal du lade almuen hylde dig og sværge, at de med Guds hjælp vil holde dig som deres konge af Guds nåde, og gøre alt det for dig, som de bør gøre for deres konge. Er det forstået, Erik?

ERIK

Ja, deres majestæt.

MARGRETE (VOKSEN)

Og hvis nogen byder dig til gæst, skal du spise hos dem, og hvis nogen mand eller kvinde, ung eller gammel, ønsker at give dig noget, småt eller stort, skal du tage velvilligt imod det.

ERIK

Ja, deres majestæt.

MARGRETE (VOKSEN)

Og hvis nogen klerk eller lægmand kommer til dig og beder dig om nogle privilegier eller friheder, frelsebrev eller vornedsbrev, så skal du tøve dermed så lang tid du kan. Hvis de *vil* vide din mening, må du skyde det på mig og sige: at du venter på mig. Du kan ikke gøre noget før jeg kommer, for jeg ved mere derom end du.

Pludselig træder MAGNUS (VOKSEN) ind i kammeret. Men Margrete fortsætter med at tale.

MARGRETE (VOKSEN)

Og sidst men ikke mindst, Erik, skal du være behersket og korrekt, og om dagen tjene Gud først. Du skal vogte dine ord og ikke sige noget, hverken i harme eller på noget andet tidspunkt, som du eller andre kan tage skade for, eller nogen kan anke dig. Godt. Og nu må du gerne gå, Erik. Jeg skal veksle et par ord med denne mand.

ERIK

Deres majestæt. *Går ud.*

"Nordens Dronning og Den Jyske Høg"
- en fortælling om krig og kærlighed

MARGRETE (VOKSEN)

Magnus Høg. Det lader til, at uanset hvor mange gange du forsvinder fra mit liv, så bliver du ved med at vende tilbage. Ikke helt ulig en vinterforkølelse. Men hvad skyldes så æren denne gang?

MAGNUS (VOKSEN)

Jeg har hørt om bedrageren. Eller *Den falske Oluf* som nogen kalder ham.

MARGRETE (VOKSEN)

Hvilken farce, men han fik som fortjent.

MAGNUS (VOKSEN)

Du brændte ham levende.

MARGRETE (VOKSEN)

Han påstod, at han var *min* Oluf! Flygtet for mange år siden for at redde sit liv. Og der var opportunistiske kræfter der støttede ham og hans modbydelige løgn.

MAGNUS (VOKSEN)

Han var jo tydeligvis en galning.

MARGRETE (VOKSEN)

Det ved jeg, men jeg var nødt til at statuere et eksempel, og det virkede. Hvorfor er du kommet, Magnus?

MAGNUS (VOKSEN)

Jeg er kommet for at blive.

MARGRETE (VOKSEN)

Griner. Og hvem siger, at jeg vil lade dig blive?

MAGNUS (VOKSEN)

Du får ikke lov til at sende mig væk. Ikke igen.

MARGRETE (VOKSEN)

Du har vidst endnu engang glemt hvem du taler til, Magnus Høg.

MAGNUS (VOKSEN)

Tværtimod, Margrete, så husker jeg det tydeligt. Og jeg ser bag det slør af sorg, smerte og vrede der ligger over dit ansigt. Jeg ser stadig hende, jeg forelskede mig i, og som elskede mig. Og jeg tror, du stadig elsker mig. Du er dronning over hele norden, men du har ingen mand ved din side. Du kunne have fået hvem du ville, men du har ingen, og jeg ved hvorfor, Margrete. Du elsker mig.

MARGRETE (VOKSEN)

Jeg har altid holdt af din barnagtige naivitet, Magnus. Det har jeg. Men der er gået mange år, og meget har ændret sig.

MAGNUS (VOKSEN)

Nogen ting ændrer sig aldrig.

MARGRETE (VOKSEN)

Såsom hvad?

MAGNUS holder om MARGRETE og kysser hende.

MARGRETE (VOKSEN)

Godt. Nu har du gjort hvad du skulle, og så kan du godt gå igen. Vil vriste sig fri, men MAGNUS slipper hende ikke. Slip mig, Magnus. Slip mig. Det er en ordre!

MAGNUS (VOKSEN)

Uanset hvor meget du kæmper imod, så har jeg tænkt mig at blive til det sidste. Du har mistet alle, men du får ikke lov til at skubbe mig væk. Ikke denne gang. Ikke mere. Jeg går ingen steder, Margrete, om det så skal koste mig mit hoved. Og en Høg står altid ved sit ord. Altid.

MARGRETE opgiver, og lader sig omfavne. Snart bryder hun i gråd. MAGNUS holder hende tæt.

16. SLUTNINGEN

FORTÆLLER

Året er 1412, og vi befinder os på dronningens båd i Flensborg Fjord.

FORTÆLLER

På dette tidspunkt drev døden gennem Flensborgs gader; iført pestepidemiens klæder.

FORTÆLLER

Og dødens lange skygge strakte sig helt ud over vandet.

Ombord på skibet. MARGRETE (VOKSEN) ligger i en seng i en kahyt, dødelig syg, og MAGNUS (VOKSEN) sidder ved hendes side, og holder hendes hånd.

MARGRETE (VOKSEN)

Du burde ikke sidde her, Magnus. Det er ikke sikkert.

MAGNUS (VOKSEN)

Jeg går ingen steder.

MARGRETE(VOKSEN)

Men pesten er i min krop, lad den ikke også komme over i din.

MAGNUS (VOKSEN)

Det ved vi ikke med sikkerhed. Du skal nok få det bedre. Du har klaret værre ting.

MARGRETE (VOKSEN)

Måske er det guds straf.

MAGNUS (VOKSEN)

Hvorfor siger du det?

"Nordens Dronning og Den Jyske Høg"
- en fortælling om krig og kærlighed

MARGRETE (VOKSEN)

Du hørte hvad den forræderiske præst råbte, da jeg lod ham føre til galgen. "Jeg besværges og lover dig ved den strenge dommer, at du inden tre dage følger os, og skal stå til ansvar." Og nu er der snart gået tre dage.

MAGNUS (VOKSEN)

Og i morgen vågner du, og har det bedre.

MARGRETE (VOKSEN)

Hvad tror du der sker? Når man ikke er her mere?

MAGNUS (VOKSEN)

Jeg ved det ikke, Margrete. Lad os nu tale om noget andet.

MARGRETE (VOKSEN)

Jeg er bange.

MAGNUS (VOKSEN)

Jeg er lige her. Jeg går ingen steder.

MARGRETE (VOKSEN)

Tror du min Oluf vil være der? Tror du, han vil være vred på mig?

MAGNUS (VOKSEN)

Jeg tror han vil tage imod dig. Ja. Med et smil. Og han vil holde om dig, og du vil holde om ham. Og der vil ikke være nogen vrede imellem jer. Kun kærlighed.

MARGRETE (VOKSEN)

Kun kærlighed... det håber jeg.

MAGNUS (VOKSEN)

Det ved jeg.

"Nordens Dronning og Den Jyske Høg"
- en fortælling om krig og kærlighed

MARGRETE (VOKSEN)

Ser jeg også dig igen?

MAGNUS (VOKSEN)

Selvfølgelig gør du det.

MARGRETE (VOKSEN)

Kan du huske dengang vi fægtede? Vores første møde på Ørum.

MAGNUS (VOKSEN)

Jeg havde aldrig mødt en pige, der holdt så meget af at slås som dig.

MARGRETE (VOKSEN)

Det har jeg nok fået fra min far.

MAGNUS (VOKSEN)

Apropos din far, så gjorde jeg et pudsigt fund forleden, da jeg gennemgik mine gamle ting. Jeg fandt den sidste handske.

MARGRETE (VOKSEN)

Handske?

MAGNUS (VOKSEN)

Måske husker du det ikke, men da jeg kom i din tjeneste, gav din far mig et sæt panserhandsker. Jeg mistede den ene i kampen på Ørum, men den anden gemte jeg. Jeg har den stadig.

MARGRETE (VOKSEN)

Du har også altid været så sentimental, Magnus.

MAGNUS (VOKSEN)

Margrete, jeg aner ikke hvad jeg skal stille op, hvis du ikke er her.

"Nordens Dronning og Den Jyske Høg"
- en fortælling om krig og kærlighed

MARGRETE (VOKSEN)

Du er et fjols, Magnus Høg.

MAGNUS (VOKSEN)

Jeg elsker også dig.

FORTÆLLER

Den dag døde Margrete.

FORTÆLLER

Og efter gravlæggelsen rejste Magnus tilbage til Thy.

FORTÆLLER

Til Ørum Slot, stedet hvor han var født.

FORTÆLLER

Her besteg han slottets tårn, som knejsede sig højt over de andre bygninger.

FORTÆLLER

Og fra tårnets top så han ud over de bugtende enge, den vindkrusede sø, og længere ude, det brølende Vesterhav.

FORTÆLLER

Han så de tunge skyer der drev ind over landet, hørte de hæse fugleskrig og smagte havets salt.

FORTÆLLER

Og så tog han den sidste handske på sin hånd, og rejste til sin Margrete.

FORTÆLLER

For han havde svoret aldrig at forlade hende, og en Høg står altid ved sit ord.

"Nordens Dronning og Den Jyske Høg"
- en fortælling om krig og kærlighed

FORTÆLLER

Og det er her vores fortælling slutter.

MARGRETE (BARN) og MAGNUS (BARN) kommer ind fra hver deres side, og da de ser hinanden stopper de op, men kun for et kort øjeblik, og så løber de alt hvad de kan mod hinanden, og de to børn omfavner hinanden, tager hinanden i hånden, og går sammen ind i Lyset.

SLUT